

STRATEGIJA ZA MLADE

V OBČINI GORNJA RADGONA 2017 – 2021

**POVZETEK REZULTATOV FOKUSNIH SKUPIN MED MLADIMI
NA TEMO SOCIALNA VKLJUČENOST MLADIH
V OBČINI GORNJA RADGONA (DIPLOMSKO DELO)**

KAZALO

1. UVOD.....	2
2. IZOBRAŽEVANJE.....	3
3. ZAPOSLOVANJE.....	4
4. BIVANJSKE RAZMERE MLADIH.....	5
5. ZDRAVJE.....	6
6. MOBILNOST.....	6
7. PROSTOČASNE IN DRUŽBENO-KULTURNE DEJAVNOSTI IN MLADINSKO ORGANIZIRANJE.....	7
8. INFORMIRANJE.....	9
9. PARTICIPACIJA.....	10
10. VIRI.....	12

1. UVOD

Raziskava, katere povzetek rezultatov je predstavljen v nadaljevanju, je bila izvedena s pomočjo fokusnih skupin med mladimi v okviru diplomskega dela na temo Socialna vključenost mladih v občini Gornja Radgona. Namen fokusnih skupin je bil raziskati socialno vključenost mladih v občini Gornja Radgona, dobiti oris položaja mladih v občini in z njihovimi mnenji, pričakovanji in predlogi pripomoči k pripravi pomembnih dokumentov za celovito urejanje področja mladine. Rezultati fokusnih skupin bodo tako pomembno pripomogli k pripravi lokalne strategije za mlade v občini.

Podatki so bili pridobljeni s spraševanjem v fokusnih skupinah, ki so potekale v mesecu marcu 2015. V prvi fokusni skupini je bilo šest mladih starih med 15 in 19 let, v drugi fokusni skupini sedem mladih, starih med 20 in 25 let in v tretji fokusni skupini osem mladih, starih med 26 in 29 let. Fokusne skupine so bile izvedene z mladimi različnih starostnih skupin, saj imajo mladi v različnih obdobjih življenja različne potrebe in želje, pa tudi zaradi bolj sproščene skupinske dinamike med udeleženci. Povzetek rezultatov fokusnih skupin je v pričujočem dokumentu razporejen v poglavja po posameznih vsebinskih področjih.

V povzetku rezultatov fokusnih skupin z mladimi so zajete vse želje mladih, katerih realizacija ni nujno in vedno v pristojnosti občine. Želje posegajo tudi na raven mladinskih organizacij, zato je lahko ta dokument koristen za vse, ki se srečujejo z mladimi. Ravno na lokalni ravni pa se lahko mladim najbolj približamo in zagotovimo uresničevanje njihovih potreb ter poskrbimo, da je glas mladih upoštevan.

2. IZOBRAŽEVANJE

Mladi menijo, da na področju formalnega izobraževanja **manjka srednja šola**. Predlagali so **povezovanje z gimnazijo v Bad Radkersburgu**, saj jo obiskuje veliko mladih iz Gornje Radgone. Glede **možnosti na področju neformalnega izobraževanja** obstajajo različna mnenja – **od tega, da jih je dovolj, do tega, da jih ni**. Mladi prav tako menijo, da je obiskanost mladih na neformalnih izobraževanjih slaba, in da ni kvalitetnega neformalnega izobraževanja za širjenje kompetenc.

Na podlagi rezultatov ugotavljamo, da mladi od 15. do 19. leta neformalno izobraževanje vidijo bolj v obliki predavanj o temah, s katerimi se pri teh letih srečujejo. Najstarejši pa menijo, da mladi ne poznajo pomena neformalnega izobraževanja, kako jim lahko le-to koristi tudi pri zaposlitvi in tu zaznavajo problem.

Predlogi, pobude in želje mladih na področju izobraževanja v Občini so:

- Zagotavljanje občinskih štipendij.
- Nagrajevanje študentov: Na tem mestu bi izpostavili, da je Pravilnik o priznanjih in nagradah v občini Gornja Radgona za zaključeno izobraževanje in izjemne dosežke v času izobraževanja že v postopku sprejemanja.
- Več možnosti opravljanja prakse ali prostovoljnega dela oziroma informacijo o teh možnostih bolj razširiti med mlade.
- Sofinanciranje obveznih študijskih praks.
- Več neformalnega izobraževanja: Predlagajo neformalne delavnice za povezovanje mladih, organizacijo večdnevne univerze z delavnicami, predavanji in večernim koncertom, več programov izobraževanja na področju podjetništva in pri pisanju ter prijavi na evropske razpise.
- Sofinanciranje neformalnih programov javnih zavodov.

Glas mladih ...

“Menim, da bi se vsak mladi moral zavedati, da ko konča srednjo šolo in se vpiše na faks, ne sme delati samo faksa, ampak naj se vključi v društvo, hodi na neformalna izobraževanja, delavnice, tečaje, to je tisto kar ga lahko potegne izmed vseh enakih pri iskanju službe.”

3. ZAPOSLOVANJE

Mladi v najmlajši starostni skupini o možnostih zaposlovanja v občini menijo, da so slabe in da jih je malo. Večje možnosti za zaposlitev so čez mejo v Avstriji in večinoma v gostinstvu ter prek poznanstev. Pogrešajo tudi več možnosti za počitniško delo. Najstarejši mladi **zaposlitvene možnosti** ocenjujejo kot **dobre** zaradi razvitosti gospodarstva v občini, vendar samo **za določene poklice**, predvsem za peto stopnjo izobrazbe in za deficitarne poklice. Izpostavljajo, da je **malo zaposlitev za diplomante**. Menijo pa, da so možnosti za zaposlitev večje zaradi majhnosti občine.

Večina mladih je izrazila željo po zaposlitvi v občini, bile pa so izražene tudi želje po zaposlitvi v drugem kraju in izven Slovenije.

Mnenja o **vlogi občine pri zaposlovanju so različna**. Nekateri menijo, da je vloga občine povezovanje iskalcev zaposlitve in delodajalcev, drugi se s tem ne strinjajo. Nekateri omenjajo, da je vloga občine predvsem omogočanje ugodnih pogojev podjetjem, da pridejo v občino in tako omogočijo večje možnosti za zaposlitev.

O podjetništvu in samozaposlovanju mladi menijo, da **ni dovolj spodbud občine** na tem področju. Manjka predvsem svetovalna podpora mladim v podjetništvu.

Mladi za izboljšanje razmer na področju zaposlovanja in spodbujanja podjetništva in samozaposlovanja mladih v občini predlagajo:

- Povezavo gospodarskih združb, da mladi ostanejo v regiji.
- Pripravo seznama deficitarnih poklicev v občini.
- Spodbujanje podjetništva s pozitivnimi nasveti in določitev odgovorne osebe, ki bo skrbela za to.
- Vzpostavitev prostora za razvijanje idej.
- Zagotavljanje brezplačnega zemljišča za tiste, ki ustanovijo podjetje v občini.
- S sofinanciranjem povezati gospodarstvo in tako mladim omogočiti sodelovanje pri projektih podjetij.
- Zagotavljanje podpore podjetij mladim, saj mladi na tak način lažje razvijejo ideje.

Glas mladih ...

“Pri sodelovanju mladih pri projektih podjetij lahko občina igra ta faktor, da poveže gospodarstvo, da reče, mi bomo tu sofinancirali, dali neko zemljo ali objekt, vi, gospodarstveniki, pa znanje in različne projekte, mladi pa lahko sodelujejo in delajo na tem.»

4. BIVANJSKE RAZMERE MLADIH

Mladi so izpostavili **veliko stanovanjsko problematiko v občini**. Nekateri si želijo oditi na svoje, nekateri še ne. Menijo, da je **težko dobiti stanovanje, ni veliko izbire** med stanovanji, **jih primanjkuje in ni stanovanj, ki bi bila namenjena samo mladim**. Dostop do stanovanj je težji tudi zaradi visokih cen stanovanj. Opozarjajo, da je pomanjkanje stanovanj lahko razlog za odhajanje mladih iz občine.

Navajajo tudi razloge mladih za podaljševanje bivanja doma, ki so udobnost doma, težko predstavljanje oditi na svoje, dobri odnosi s starši, podaljšano šolanje, finančna preskrbljenost s strani staršev do konca šolanja in tudi to, da ni primernih stanovanj.

Najstarejši mladi menijo, da **ni spodbud občine za osamosvojitve mladih**, zato bi jih bilo treba uvesti.

O subvencijah za stanovanje za mlade so mnenja različna – od tega, da uvedba subvencij ni potrebna, do tega, da bi bila samo za določen čas. Se pa posamezniki zavedajo, da **je na lokalni ravni malo možnosti za ureditev stanovanjske problematike**.

Opazna je seveda razlika v mnenju med starostnimi skupinami mladih o stanovanjskem vprašanju mladih v občini. Skupina mladih med 26. in 29. letom je v obdobju osamosvajanja, želijo si oditi na svoje, zato vidijo stanovanjsko situacijo drugače kot mladi med 15. in 19. letom, ki živijo doma in še ne razmišljajo o osamosvojitvi.

Mladi za ureditev stanovanjske problematike v Občini predlagajo:

- Dokončati nedokončana stanovanja v občini.
- Več občinskih stanovanj za možnost najema.
- Stanovanja, ki bi bila namenjena samo mladim.

- Dati možnost mladim, da odkupijo stanovanje po petih letih plačevanja najemnine.

Glas mladih ...

“Stanovanjska problematika v Radgoni je zelo velik problem, ker enostavno ni stanovanj za kupiti in niti za vzeti v najem. “

5. ZDRAVJE

Na področju zdravja mladi navajajo, da so v občini na voljo cepljenja proti virusu HPV za osnovnošolke, preventiva v zdravstvenem domu in veliko športnih aktivnosti. Mladi iz prve starostne skupine so opozorili le na neustrezna predavanja v sklopu sistematskega pregleda. Na področju zdravja sicer **ni dodatnih potreb**, saj mladi ocenjujejo, da je veliko občinske podpore zdravstvenemu domu, da obstaja dobra zdravstvena oskrba in ustrezen dostop do lokalno zdrave hrane ter defibrilatorjev.

6. MOBILNOST

Mobilnost znotraj občine je zaradi cest slaba. Na tem mestu bi izpostavili, da se del slednjih že ureja. Mnenja o zadostnosti znotraj občinskih avtobusnih povezav so različna. **O železniški povezavi mladi menijo, da ni smiselna**, dokler ne uredijo železniških povezav po celotni Sloveniji. Izpostavljena je bila le pobuda za železniško povezavo do Ljutomera.

Mladi vidijo vlogo občine pri mednarodni mobilnosti kot **skrb za ohranjanje pobratenosti mest** in kot **podpora mladinskemu sektorju** pri izvajanju mednarodne mobilnosti. Za slednjega menijo, da je pri izvajanju mednarodne mobilnosti dobro podprt s strani občine.

Mladi si na področju mobilnosti v Občini želijo:

- več kolesarskih poti,
- ureditev avtobusne povezave z Avstrijo,
- ureditev taksi službe,
- več mednarodnih izmenjav.

7. PROSTOČASNE IN DRUŽBENO-KULTURNE DEJAVNOSTI IN MLADINSKO ORGANIZIRANJE

Mladi so povedali, da je na področju prostočasnih in družbeno-kulturnih dejavnosti v občini **na voljo mladinski center**. Se pa **mnenja o programu mladinskega centra razlikujejo**. Nekateri menijo, da je slabo zastavljen; so pa ocenili, da je letos boljši program z večjim obiskom mladih na dogodkih. Mladinski center se razvija, obiskuje ga vedno več mladih; organizirani so koncerti, ki pokrijejo različne okuse, tudi koncerti alternativne glasbe.

Menijo, da imajo mladi v občini dejansko možnost organizirati kar hočejo, kar je prednost majhnega mesta. **Možnosti za aktivnosti je veliko**. V občini so tudi nevladne organizacije z različnih področij: gasilsko društvo, planinsko društvo, športna društva, likovno društvo, kamor se lahko mladi vključijo. Omenjajo tudi Zavod Kultprotur, ki bi lahko organiziral več dogodkov v Domu kulture.

Na področju športa omenjajo **telovadnico, ki pa je ne morejo uporabljati kot posamezniki**. Navajajo, da so na voljo različna športna društva, nogometno, rokometno, strelsko društvo. Menijo, da je **možnosti za športne aktivnosti sicer dovolj**, dovolj je tudi športnih prostorov. Res pa je, da večino aktivnosti izvajajo zasebniki.

Večina želj in potreb je bila izražena v drugi starostni skupini, zato lahko sklepamo, da je ta starostna skupina mladih najbolj aktivna na področju prostočasnih in družbeno-kulturnih dejavnosti. Nekaj pobud in veliko mnenj je bilo podanih tudi s strani prve skupine, kar kaže, da ta tema zelo zanima tudi to starostno skupino. Najstarejši so se te teme dotaknili zelo na kratko.

Želje mladih na področju prostočasnih in družbeno-kulturnih dejavnosti so:

- Ureditev Doma kulture: Navajajo, da se le-ta premalo izkorišča kot prostor za dogodke. V slednjem predlagajo tudi organizacijo različnih delavnic za mlade pevce in igralce, s katerimi bi mladim dali priložnost za nastopanje.
- Organizacija več razstav mladih umetnikov v likovnem razstavišču.
- Prostor za vaje glasbenih skupin.

- Več vključevanja mladih umetnikov v projekte: Opozarjajo na pomanjkanje možnosti za nastopanje mladih na kulturnih prireditvah.
- Več podpore “neorganizirani” mladini.
- Več dogodkov v okoliških krajih.
- Več prostorov za društva.
- Alternativni klub: Navajajo, da je to klub, ki ima drugačen koncept samega prostora. Glede koncertov so zadovoljni, saj je zadnje čase tudi veliko alternativne glasbe v mladinskem centru, vendar ni pa to alternativni prostor, ki ga potrebujejo.
- Slikarski atelje: Predlagajo prostor, kjer bi bili zagotovljene barve in platna in kamor bi mladi lahko prišli ustvarjat.
- Koriščenje telovadnice kot posamezniki.
- Notranja infrastruktura za rokanje.
- Organizacija brezplačnih športnih aktivnosti.

Mladi menijo, da **obstajajo možnosti vključevanja v mladinske organizacije** in da je **vključevanje mladih večje kot v preteklih letih**, vendar zaradi neobstoja srednje šole še vedno manjše, kot bi lahko bilo. Seveda bi bilo potrebno vključevanje še spodbujati. Vključevanje je odvisno od zaželenosti aktivnosti. Starejši mladi menijo, da imajo mladinske organizacije in mladinski center ključno vlogo pri večjem vključevanju mladih v aktivnosti.

Glas mladih ...

“Meni se je recimo ful v redu zdelo takrat, ko smo delali s Klinko sceno za Prešernov dan, da se je poklicalo nekaj ljudi skupaj, pa smo mladi umetniki naredili tisto fascinantno sceno. Nekaj takega manjka, da bi se spet vključilo mlade umetnike.”

“Mislim, da občina za ta segment zelo dobro poskrbi, po vseh svojih zmožnostih, finančno, kadrovsko in prostorsko.”

“Moramo se zavedati, da so mladi tisti, ki bodo čez nekaj časa prevzeli funkcije v mladinskih organizacijah, zato moramo vedno delati na mladih, jih poslušati in jih čim več povabiti zraven.”

8. INFORMIRANJE

Mladi menijo, da je dostop do informacij slab, ker **ni vseh informacij na enem mestu**, so preveč razpršene. O informiranosti o dogodkih in ostalih področjih se mnenja razlikujejo in sovpadajo s tem, koliko jih določeno področje zanima, in ali so vključeni v katero mladinsko organizacijo. S vključenostjo v katero od organizacij se informiranost veča.

Omenjajo tudi slabo informiranost mladih o podjetništvu, saj ni informacij na enem mestu in ne vedo, kdo izvaja svetovanje za podjetništvo mladih. Nekateri menijo tudi, da je slaba informiranost mladih o možnosti vključevanja v mladinske organizacije in o možnostih participacije. Opozarjajo, da je informiranje prek socialnega omrežja Facebook in plakatov neučinkovito.

Mladi za bolj učinkovito informiranje Občini predlagajo:

- objavljanje informacij po radiu,
- bolj povezati mlade med seboj za hitrejše širjenje informacij,
- dostopnost informacij na eni točki,
- določiti odgovorno osebo za ažurne informacije in objavljanje,
- mladinski center ali mladinski svet bi lahko imel na spletni strani podstran z vsemi informacijami,
- imeti konstanten kontakt z društvi za ažurne informacije,
- navaditi mlade na enotno točko vseh informacij,
- enotno točko za informacije s področja gospodarstva, ki bi lahko bila medobčinska razvojna agencija in enotno točko za vse informacije, ki bi lahko bil zavod Kultrprotur.

Glas mladih ...

“Imamo razvojno agencijo, kjer bi se morali zbrati vsi podatki o podjetništvu in o dogajanju na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni, ampak se ne. Nikjer nimamo enotne točke na primer za podjetništvo mladih, ki bi lahko bila podstran Pore in kjer bi bile informacije in razpisi samo za podjetništvo ter zaposlovanje mladih, vse na enem mestu.”

9. PARTICIPACIJA

Možnosti sodelovanja mladih pri dejavnostih občine **mlajši ocenjujejo kot slabe, starejši pa menijo, da je možnosti za sodelovanje veliko**, s čimer mislijo predvsem na sodelovanje pri odločitvah in dejavnostih občine prek mladinskih organizacij. Omenjajo pa, da so **možnosti za sodelovanje odvisne od priložnosti in od želje mladih za sodelovanje**. Mladi imajo **možnost povedati svoje ideje na občini** in podati mnenja in so na tak način vključeni v projekte, vendar pa **vsa mnenja niso slišana**.

Navajajo tudi objavo razpisa za podajanje predlogov mladih za razvojni program občine kot možnost mladih za sodelovanje, vendar je bila odzivnost mladih slaba. Objavljen je bil tudi razpis za možnost vključitve mladih, ki niso vključeni v nobeno društvo, v delovno skupino mladinskega sveta za pripravo strategije za mlade, vendar je tudi pri tem bila odzivnost slaba. Mladi so sedaj imeli tudi možnost sodelovanja prek vprašalnika za pripravo strategije za mlade, kjer so lahko povedali svoja mnenja, predloge.

Mlajši menijo, da je **največja možnost sodelovanja prek mladinskih organizacij**. Starejši pa izpostavljajo tudi, da obstaja **možnost za sodelovanje pri dejavnostih občine preko mladinskega centra**. Mladi imajo možnost sodelovanja pri odločitvah občine tudi kot občinski svetniki. Želijo si več možnosti za sodelovanje pri organizaciji dogodkov. Vlogo občine pa vidijo v tem, da zagotavlja možnost participacije mladih prek organizacij v mladinskem sektorju. Izpostavili pa so slabo udeležbo mladih na volitvah in na predvolilni razpravi mladinskega sveta.

Dana je bila pobuda za zastopnika za mlade, ki bi prenašal ideje mladih in jih prevajal iz njihovega jezika v uradnega. Zastopnik za mlade je sicer mladinski svet, vendar menijo, da je ta bolj zastopnik za mladinska društva kot za neorganizirano mladino.

Mladi navajajo tudi **nekaj osebnih razlogov za ne participiranje**, ki so: občutek manjvrednosti, občutek neupoštevanja, slaba izkušnja neupoštevanja že iz osnovne šole, slaba izkušnja s podporo občine pri organizaciji dogodka, strah pred osebnim stikom z občinskimi predstavniki in upad želje po aktivnem vključevanju pri določenih letih. Starejši pa menijo, da so razlogi za nesodelovanje tudi nezanimanje mladih za vključevanje in nezanimanje mladih za lokalno politiko.

Iz rezultatov je razvidno, da mladi iz prvih dveh starostnih skupin navajajo predvsem osebne razloge, zakaj se ne vključujejo, v tretji skupini pa sta udeleženca navedla razloge, ki jih opažata.

Predlogi mladih za večjo participacijo so:

- spoznavanje mladih in občinskih predstavnikov na neformalen način,
- omogočiti bolj odprti prostor za vključevanje,
- vzpostaviti nabiralnik za predloge mladih,
- več samoiniciativnosti mladih,
- objavljane razpisov za možnost sodelovanja mladih pri občinskih projektih,
- vključevanje mladih v mladinske organizacije,
- organiziranje več fokusnih skupin,
- vključiti se v občinski svet,
- objavljane več razpisov za možnost podajanja predlogov mladih.

Glas Mladih ...

“Dobro bi tudi bilo, če bi kdo s Pore razvojne agencije, ali kdor je pač odgovoren za področje mladih, prišel med nas, da se spoznamo tudi na neformalen način, da prekinemo te formalne bariere, si več povemo med sabo.”

“Te fokusne skupine, v kateri smo zdaj je dober način, da lahko mladi povejo svoje mnenje, predloge in bi lahko tudi to bila ena stvar, ki bi se lahko v prihodnje delala.”

“Če pa govorimo o mladinskem vključevanju pa imamo mladinski svet, ki je krovna organizacija, ki skuša čim več urediti za mlade in dejansko nas vključujejo v vse pore, kjer nas lahko, kjer lahko mladi prispevamo ...”

10. VIRI

Zorec, Ines. 2015. *Socialna vključenost mladih v občini Gornja Radgona* (diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.